

Metodika tvorby superplodných linií prasat

1) Cíl

V rámci populací České bílé ušlechtilé a Česká landrase vytvořit subpopulace vyznačující se vysokou plodností.

2) Význam

- zvýšení internzity šlechtění na znaky reprodukce, které povede k vyššímu počtu dochovaných selat ve vrhu
- přednostní výběr potomstva po matkách SPL
- získání dalších informací o stavu a vývoji užitkových znaků ve vysokopočetných vrzích

3) Kontrola užitkovosti

Kontrola reprodukční užitkovosti prasnic SPL se provádí podle platných „Metodických pokynů - Kontrola užitkovosti a dědičnosti prasat“. Kontrolu ostatních znaků provádí chovatel:

- Do 12 hodin po narození se zjišťují individuální porodní hmotnosti selat s přesností na 2 desetinná místa.
- Provádí se bodové hodnocení mateřských vlastností (hodnotí se vývin selat, nervozita, agresivita). Používá se čtyřbodová stupnice (1 = velmi dobré mateřské vlastnosti, 2 = dobré, 3 = vyhovující, 4 = špatné). Pro hodnocení mateřských vlastností se používají dvě kritéria:
 - vývin vrhu (selat) od porodu do konce prvního týdne života
 - mateřské chování prasnice
- Měří se délka porodu jako interval mezi narozením prvního a posledního selete. Délka porodu se hlásí ve čtyřbodové stupnici (2 = do dvou hodin, 3 = 2-3 hodiny, 4 = 3-4 hodiny, 5 = nad 4 hodiny). Zaznamenávají se informace o podání léčiv ovlivňujících průběh porodu (pouze v evidenci chovatele – deník reprodukce).
- Zaslání vzorku štětín vč. chlupových cibulek na pracoviště Svazu chovatelů prasat, z.s.

Zjištěné informace jsou odesílány do databáze pracovníkem oprávněné organizace.

4) Hodnocení vyrovnanosti vrhu

Ze zjištěných individuálních hmotností selat se po hlášení vrhu do databáze vypočítá vyrovnanost vrhu jako $100 - 100 \times \frac{\text{suma absolutních odchylek jednotlivých selat od průměru hmotností vrhu}}{\text{součet hmotností jednotlivých selat}}$.

5) Plemenná hodnota

Odhad plemenné hodnoty pro jednotlivé užitkové vlastnosti se u plemenic SPL provádí v rámci základních populací.

6) Podklad pro poskytnutí dotací na prasnice SPL v rámci dotačního titulu 2.A.e.1.a

Podkladem pro poskytnutí dotací na prasnice zařazené do tvorby superplodných linií je sestava MZ-08s „Seznam přepočtených prasnic SPL v dotačním období ...“. V sestavě jsou vypsány vrhy prasnic zařazených v době oprasení do SPL, pro které byly v dotačním období 1.7. - 30.6. hlášeny údaje o vrzích SPL (hmotnosti živě narozených selat, hodnocení průběhu porodu a mateřských vlastností). Zároveň se testuje, zda byl zaslán vzorek tělesných tkání pro analýzu DNA. Každý vrh SPL je ohodnocen ½ dotační sazby (tzv. přepočtená prasnice).

Způsob zařazování prasnic do SPL a hlášení vrhů je upraven Metodickým pokynem pro zpracování dat plemenic superplodných linií (SPL).

Zpracovala: Ing. Eliška Žáková, Ph.D.

Platnost: od 15. června 2018